

PM

i anledning av Hans Joachimssons PM 2004-05-27 om betalningsordning i konkurser och abondonering

---

Jag har tagit del av rubricerade PM och anser att Hans Joachimssons synpunkter rörande betalningsordningen i konkurser är en logisk kullerbytta.

Jag har tidigare framfört många synpunkter i denna fråga och skall inte upprepa dessa. Vårt att notera är att efter det PM:et är utarbetat, har Högsta domstolen den 8 juni 2004 vägrat prövningstillstånd i målet mellan skatteverket och Håkan Dahlberg. I och med detta borde skatteverkets förhoppning om ändring av den praxis som gällt sedan statens betalningsansvar uppkom ha försvunnit.

För att vara säker att debatten även efter utgången i Högsta domstolen inte fortsätter vill jag komplettera med följande synpunkter.

1.

Det skall först fastslås att enighet råder om att kostnader för vård och försäljning av egendom som omfattas av särskild panträtt endast kan täckas av inkomster från denna egendom och inte får belasta "det allmänna boet".

2.

Vidare råder enighet om att i de fall en massakostnad kvarstår som oreglerad, när konkursen avskrivs, statens betalningsansvar inte omfattar andra konkurskostnader än de som nämns i 14:1 1 st konkurslagen.

3.

De olika uppfattningar som råder mellan skatteverket å ena sidan och konkursförvaltarkollektivet å andra sidan avser rätten att under löpande konkursförvaltning få använda likvida medel i konkursboet till att reglera massakostnad såsom kostnader för försäkring, annonskostnader och motsvarande.

Det är min uppfattning att skatteverket inte "ser skogen för bara träd".

Det bör först framhållas att frågan om betalningsordningen endast uppkommer i det fall det rör sig om en avskrivningskonkurs, d v s då tillgångarna i boet inte täcker de fulla konkurskostnaderna. I de fall behållningen räcker till utdelning uppkommer inga problem såvitt gäller massakostnaderna.

I samtliga avskrivningskonkurser är det viktigt för staten genom domstolsverket att avvecklingen av tillgångarna i

konkursboet ger ett så stort överskott som möjligt. Ju större överskottet blir, desto mindre blir den brist som skall täckas av staten enligt 14:2 konkurslagen.

I den argumentation som skatteverket hitintills har fört har man gjort en bedömning utifrån den situation som de facto råder, när avskrivningsbeslutet skall meddelas. I det fall man får acceptans för att från statens betalningsskyldighet skall avräknas de utgifter som förvaltaren "belastat" boet med avseende annonskostnader, försäkring och dylikt, kommer den betalningsskyldighet som åvilar staten genom domstolsverket att minska.

Jag menar emellertid att detta är ett felaktigt synsätt. Frågan skall i stället bedömas utifrån den situation som föreligger när förvaltaren bestämmer sig för att belasta boet med en viss kostnad.

Som ovan nämnts ligger det i statens intresse att avvecklingen av boets tillgångar ger en så stor behållning i boet som möjligt. Detta är självfallet också i varje ögonblick konkursförvaltarens mål. En konkursförvaltare bör t ex inte överväga att belasta boet med en annonskostnad om han inte har den uppfattningen att han genom annonsen får så många fler intressenter att köpeskillingen för den utannonserade egendomen blir så mycket högre att annonskostnaden är motiverad. Enligt min uppfattning är det detta som måste vara avgörande för både konkursförvaltaren och staten genom domstolsverket, nämligen att förvaltaren endast belastar boet med massakostnader som förbättrar utfallet i konkursen.

Motsvarande synsätt måste också gälla såvitt avser kostnaden för försäkring av boets egendom. Liksom i all annan verksamhet kan det endast finnas en ståndpunkt, nämligen att det inte kan accepteras att egendom lämnas oförsäkrad. Risken för att egendomen skadas skall avspeglas i storleken på premien och generellt sett bör det vara otillåtet för förvaltaren att riskera hela bobehållningen genom att ha tillgångarna i konkursboet oförsäkrade. Detta måste vara ett synsätt som delas av skatteverket, varvid jag bland annat hänvisar till punkt 7 i minnesanteckningarna från sammankomsten den 13 maj 2004. Det sammantagna utfallet över tiden bör därför bli bättre för staten genom domstolsverket om konkursbons egendom alltid är försäkrad.

Såvitt gäller frågan om t ex annonskostnad innebär skatteverkets inställning en egendomlighet, som jag utgår från att skatteverket inte haft för avsikt att uppnå. Genom en annons uppnår förvaltaren att han till en viss bestämd kostnad får kontakt med allmänheten för att efterhöra intresset av att förvärva den egendom som finns i ett konkursbo och som förvaltaren önskar avyttra. Kostnaden för annons är enligt Hans Joachimssons PM en massakostnad som staten under alla omständigheter inte skall ersätta i en avskrivningskonkurs. - Förvaltarens alternativ är att genom telefon, korrespondens, e-mail eller på annat sätt få kontakt med så många spekulanter som möjligt. Förvaltaren kan således "ersätta" annonsen genom eget uppsökande arbete. I de fall detta egna arbete varit motiverat är han berättigad att utan inskränkning få ersättning för detta av staten enligt 14:2 konkurslagen. Den fråga som då borde inställa sig är vilket som är mest kostnadseffektivt, en annonsering eller förvaltarens "uppsökande" arbete.

4.

Jag har inledningsvis framhållit att man måste bedöma situationen när förvaltaren beslutar sig för att belasta boet med en massakostnad. Enligt min uppfattning kräver en ändamålsenlig avveckling att förvaltaren bara behöver bedöma om den aktuella kostnaden är nödvändig för en lönsam avveckling av boet.

Med skatteverkets inställning tillkommer att förvaltaren måste veta att konkursen ej riskerar att avskrivas, varför förvaltaren i de fall avvecklingen sker för domstolsverkets "räkning" ej ens har möjlighet att överväga "lönsamma" utgifter.

Det som också förvånar mig är att skatteverket inte ser fördelen av att den totala kostnaden för konkursförvaltningen blir så låg som möjligt utan endast anser att det är massakostnaderna som skall hållas nere. För staten genom domstolsverket torde det enda intressanta vara att nettokostnaden (kostnader minus bobehållning) blir så låg som möjligt.

Malmö den 29 juni 2004

/Hans Lindell/